

Бібліотека: „Новий Сьвіт,” Ч. 5.
THE NEW WORLD LIBRARY

Давид Едельштат.

Американський Робітник.

Сценічна картина з американського
робітничого життя, — в трох відслонах.

З жидівського перевів і припособив для
української сцени — М. Подолянин.

Монтреал, 1914. — Накладом Ів. Гниди.

Головний склад. „NOWYJ SWIT“, Box 1051,
Montreal, Que., Canada.

З друкарні „Новий Сьвіт”.

ДІЄВІ ОСОБИ.

Оскар Райхман, багатий банкир.

Ганна, його жінка.

Іван Правий, робітник.

Михась, його син.

Яків, злодій.

I. Полісмен.

II. Полісмен.

Тюремний сторож.

Піп.

Діє ся в Америці — за наших часів.

ВІДСЛОНА ПЕРША.

В парку.

Ніч. Овид закритий деревами. Праворуч низький паркан, за парканом видніє-сь гарна мілліонерська резиденція. На середині сцени звичайна паркова лавка з поручем. Через сцену переходить поперед лавки паркова дорога.

(Якийсь час сцена пуста. Поволи входить, пристаючи і надумуючись, з похиленою головою, з виразом розпуки на лиці, Іван Правий. Одежа его змаргана, звичайно робітнича. Сорочка чорна. Черевики запоорошені.)

ІВАН (зупиняючись біля лавки): Ні, дальше йти вже не можу. Сили мене геть опускають. Мушу бодай хвильку відітхнути. (Сідає поволи на лавку. Хвилька мовчанки. До публики): Роботи не маю вже два місяці: (Похитує головою). А отсе три дні вже ходжу без відпочинку. Шукав роботи, шукав і не найшов. І що-ж тепер маю робити? Як я тепер маю вертати ся до жінки, до дитини без цента одного, без куска хліба?.. Чим заспокою я їх голод?..... (павза)

Оттаке то положенє робітника в сїм золотім краю. Роби в день, в ночи, як мул; а як тебе бас відправить, то нема в тебе ні куска хлїба анї цента за пазухою. (З розпукою). Ох, нещасний робітнику!.....

(Павза. Іван поволи схиляє голову на поруче. Рівночасно майже дають ся чути солодкі звуки фортепяну із дому мільонера. Музика по якімсь часі глухне. Тоді Іван підносить голову до публики:)

А як марнотравно живуть богачі! Шумом своїх балів приглушують зітхання і стони та крики розпуки робочого народу... (з горечію). Богачі, „вибранці суспільности“ марнують мільони задля своїх шалених примх в той самий час, коли маса народу страдає від голоду і нужди.... „Вибранці“ — а хто їх вибирав, щоби панували над нами і розказували нам всім? Ох, коли-ж вже буде кінець сему безглуздому ладови?... (Кидаючись на ноги, кричить:) Проклін вам, проклін вам всім панам-мироїдам.

(Знеможений паде назад на лавку, схиляє голову на поруче і криє єї в долонях. По хвилі заходить з правого боку Яків).

Входячи, не дивить ся на перед себе а має голову звернену в сторону дому мільонера. Відтак швидко оглядає ся, але не запримічує Івана).

ЯКІВ: Еге, се справді найлучше місце, з якого можна оглянути мешканє банкира та вивідати, коли він відїде, а тоді — ге, я візьму ся за свою роботу і, коли мені вдасть ся, тоді заживу я, як всі багаті. Ха, ха, ха... Але де би мені дістати такого чоловіка, щоби помагав мені? (Розглядає ся уважно довкола себе і аж тепер запримітив Івана.) Ов, а тут вже й є хтось; може й такий як я. Може він і думає конкуренцію мені робити. (Приглядає-сь Іванови уважно). Що я бачу? Таж се Іван Правий!... (Задумує-сь). Він тепер без роботи. І певно в недостатку. Ану попробую поговорити з ним. Може й вговорю, аби помагав мені. (Сіпає Івана за рукав). Іване, Іване, а встань бо.

ІВАН (ліниво підносить голову): Га?. (здивовано) Якове!... А ти що тут робиш? Се так пізно в ночі.

ЯКІВ: О, що я тут роблю, се ще не є ніяке питанє. Я свої діла лиш вночі роблю. Але що ти тут робиш?

ІВАН: Я був сильно змучив ся і зайшов сюди відпочати.

ЯКІВ (призираючи-сь уважно Іванови). Зле з тобою, Іване. Я дещо чув, в яким ти тепер положеню. Я хочу дати тобі роботу,

що ти мені за неї в віки будеш вдячний.

ІВАН (кидає ся мов в лихорадці. Зі зворушення не може говорити): Ти.... хочеш.... дати мені роботу?.... Де.... У кого?.... Хотьби се була і найтяжша робота, то сейчас сі візьму, аби лиш заробити шматок хліба для дитини.

ЯКІВ (поважно): О, що ти пильний робітник, в тім я не сумніваю-сь. Але коли ти думаєш дальше так заробляти, як доси, то вір мені, що все будеш голодувати. Та... як згодиш ся робити сю роботу, що я тобі дам, то відразу будеш щасливий.

ІВАН: Говори скорше, що маєш на думці.

ЯКІВ: Ось тобі, в чім діло. (Показуючи рукою на дім мілонера.) Бачиш. тут недалеко жис: богатий банкир. Він має багато більше, чим єму до життя потрібно, і то аж так багато, що треба двох робітників, аби єго освободили від єго тягару; а за те для робітників буде хороша нагорода....

ІВАН (розчарований): Що ти говориш?... Ти хочеш, аби я став злодієм?

ЯКІВ: „Злодій.” Чого ти так простацько висловлюєш ся? (З натиском). Ми візьмем лиш те, чого нам треба. А зрештою, коли-б воно навіть було так, як ти гово-

риш, так що з того? Ти зрозумій своє положення! Ти все працював тяжко і старався бути чесним робітником. І що з того? Твоя жінка і синок мучать ся голодом, а ти? Нуждою убиваєш себе.

ІВАН: Убиваю себе... А чи не лучше стати самовбийцем, чим злодієм? — Але і се правда. Ми родили ся на світ всі однакові і всі маємо право однаково вживати життя та всього того, чим природа нас обдарувала. А от, після теперішнього ладу для тих, що крадуть мільйони, є свобода і честь і повага. А для тих, що відважують ся взяти шматок хліба, аби заспокоїти голод, так для них вже построєно тюрми, шафоти і шибениці.

ЯКІВ: Але-ж бо й ті тюрми, шафоти і шибениці побудували ми самі — поневолені маси. Слухай. Ти сейчас можеш зняти окови зі своїх ніг та будеш міг вживати життя так само, як всі богачі. Я даю тобі час надумати ся. За кілька хвиль приїду по відповідь. (Скоро відходить в ліву сторону.)

ІВАН: Для мене остає ся тепер одно з двох — або стати злодієм, або поповнити самовбийство. Як ублю себе, то жінка й син остануть ся без захисту та загинуть в нужді, а як стану злодієм, то по крайній

мірі вони не будуть більше мучити ся. Мушу йти красти! (Поволи склонює голову на поруче і засипляє.)

Входить Михась з лівої сторони.

МИХАСЬ (також не запримітив Івана): І де се можуть бути наші тато? Вже так пізно. Бою ся, що може не трафлю сам до дому, а мама ще гірше будуть плакати. (Побачив Івана) Ох, а се що! Туть спить якийсь чоловік. Може-б его спитати, чи не бачив він мого тата? (Сіпає Івана за рукав) Пане, мій пане.

ІВАН (підносить голову): Михасю, дитинко моя.

МИХАСЬ: Се ви, татку. (Обіймають ся).

ІВАН: Що-ж ти тут робиш, так пізно в ночі?

МИХАСЬ: Я шукав вас цілий день. Мама хорі. Ходить зі мною до дому.

ІВАН: Пішов би я охочо, сину, але я не можу.

МИХАСЬ: Чому? Болять вас може ноги? Мене також болять, а я ось ходжу.

ІВАН: Ні, синку. Не тому, що болять мене ноги, а тому, що не можу дивити-сь, як ви з мамою млієте з голоду.

МИХАСЬ: Нічо, татку. Бог нам поможе.

ІВАН: О, ні, синку. Бог не таким помагає, як ми. Він помагає: липи богачам.

МИХАСЬ: Тату, як ви не прийдете, то мама вмруть; вони голодні. Я також два дні нічого не їв.

ІВАН: Добре, синку. Я йду.... (встає). Але ні, я не можу. Йди сам, а я ще почекаю хвилю, а відтак прийду та принесу дещо, щоб заспокоїти Ваш голод.

МИХАСЬ: А де-ж ви, тату, сего возьмете?

ІВАН: Йди вже, йди. Десь я вже дістану і більше не будеш голодувати.

МИХАСЬ: Так я йду, тату, але й ви зараз приходіть (відходить в праву сторону).

ІВАН (трагічно до публіки): О людськосте, лодськосте! І деж твої чувства?... Як може дивити ся батько, коли его жінка й діти гинуть з голоду?... Ні, ні.... для мене нема виходу. Мушу йти красти.... красти (плаче)....

ЯКІВ (входячи): Скажи-ж тепер, правній чоловіче, як ти рішив ся? Хочеш остава-ти ся робітником та холоднокровно дивити ся, як твоя жінка і дитина мруть з голоду? В таким разі в тебе нема ні крихітки батьківського чувства.

ІВАН: Ах! Я все надіяв ся, що вічно

остану чесним робітником. А тепер бачу, що против ріки плисти не можу. Тож, друже мій, приречи мені, що заопікуєшся мною жінкою і сином в случаю, як мене зловлять. А як не сповниш своєї обіцянки, то мій проклятий переслідувати-ме тебе на кождім кроці.

ЯКІВ: Будь спокійний. Я прирікаю, що буду опікуватися ними навіть більше, чим ти вимагав би.

ІВАН: Так гаразд. Тепер веди мене з собою і роби зі мною, що хочеш. Я в твоїх руках. (Сильно трясєся).

ЯКІВ: Чого-ж ти так трясєшся?

ІВАН: Бо я ще ніколи не брав того, що до мене не належить.

ЯКІВ: Досить вже тих дурацтв. (Ловить его за руку). Ходім і робім своє діло чим скорше. Не тратьмо марно часу....

(Тягне Івана за собою у праву сторону.)

ВІДСЛОНА ДРУГА. У Райхмана.

Міліонерська гостинна, люксово умебльована. При столі сидить Оскар і Ганна. На столі світить ся лампа. Двері праворуч отворені. Двері в глибині сцени замкнені.

ОСКАР (пристроений у подорожне убране):
І чого-ж ти властиво непокоїш ся, дорога Ганю. Мені сьогодні треба виїзджати. . .

ГАННА: Мое серце щось лихого віщує. Послухай мене, мій дорогий, та не виїзжай сьогодні.

ОСКАР: Але-ж бо ти. . . . Адже знаєш, що як не виїду сьогодні, то наражу ся на величезну страту. Business is business. Зрештою я приїду назад за два-три дні. За те тобі ручу.

ГАННА: Мій дорогий! Я не вхожу в те, чи маєш бізнес, чи що, а лиш говорю тобі, що я стаю чомусь що раз більше неспокійна. Я прочуваю якесь нещастє і прошу тебе: лиши ся сим разом дома.

ОСКАР: От заспокій ся. Не придумуй небезпеченьства. (Виймає годинник) О, се вже так пізно! Побоюю ся, що спізню ся до поїзду. (Скоро встає, ловить капелюх і валізу. (Прощай, люба Ганю! (Цілює єї і виходить в право. Ганна дивить ся хвильку за ним, а відтак зітхнувши примикає двері).

ГАННА (Сідає знов коло стола і нехотя перевертає картки журналу. По хвили): Якось мені й не сидить ся. Хиба піду спати. Може сон мене успокоїть. (Скручує лампу і виходить в ліву сторону).

Павза. По хвилі за сценю зачинає хтось плити. Се злодії перепилують замок. Відтак двері середні отвирають ся, показує ся в них голова Якова.

ЯКІВ: От, тихо мов у гробі! (Входить у кімнату і тягне за собою Івана, що трясє ся з переляку, мов осиковий листок). Піде нам робота і гладко і скоро.

ЯКІВ сейчас кидає ся до шуфляд і шафок і пакує з них всю у кишені. Іван трясє ся що раз гірше і відсуває ся в кут.

ЯКІВ: Бери-ж і ти дещо. (Подає Іванови деякі річи, а коли Іван сам не бере, так Яків пхає їх ему у кишені.) А ось і брилянти! (Показує Іванови а відтак ховає їх у себе).

Тимчасом тихенько з поза портіери з лівого боку виходить Ганна.

Яків та Іван не видять еї, а так само і Ганна їх не запримічує. Іван трясє ся щораз гірше.

ГАННА: Не знаю. що се є, але і сон не може мене заспокоїти. (Нараз побачила Якова. В великім перестрашу кричить:) О, Боже! Поліція. поліція!

ЯКІВ (кидає ся як впечений і вмить вимірив до Ганни револьвер): Мовчи, нещасна, а то заплатиш житєм своїм.

Картина.

Ганна смертельно перелякана; перед нею Яків з напактованими кишнями, з револьвером в руці; Іван стоїть в куті і так трясє ся, що ледви на ногах може вдержати ся. І в ту-ж пору хтось сильно пукає в двері з правого боку.

Голос Райхмана:

Отворить отворить! Я втратив поїзд.

ГАННА: Боже, мій муж!

В ту хвилину Яків стріляє в Ганну і та паде мертва на землю. Яків вискакує в середні двері.

Голос Райхмана (сильно:)

Поліція! поліція! (Вивалюють ся двері і Оскар Райхман вскакує на сцену.)

РАЙХМАН: Що стало ся? . . . (Валізка випадає ему з рук і він кидає ся блискавицею до трупа Ганни. В розпуці:) О Боже! Мою жінку вбили. . .

Тут вскакують на сцену два полісмени.

1. ПОЛІСМЕН: Що стало ся?

РАЙХМАН: Розбишаки вбили мою жінку.

2. ПОЛІСМЕН (Оглядаючи-сь, побачив Івана, що все ще стоїть в куті і трусить ся): А ось мабуть і убийник! (Ловить его за ковнір і випроваджує на середину сцени.)

РАЙХМАН: За що-ж ти, чоловіче, вбив мою жінку?

ІВАН (складаючи руки): Люде добрі, я нічого не винен.

Полісмен перший і другий, Райхман і Іван кажуть тепер рівночасно:

1. ПОЛІСМЕН: „Не винен” Ех, ти розбишако!

2. ПОЛІСМЕН: В тюрму его!

РАЙХМАН: Ось і нещасте, нещасте!

ІВАН: Ох, доле моя, доле нещаслива.

ВІДСЛОНА ТРЕТЯ.

Тюрма.

День. Іван лежить на тапчані, скований, маячить у сні. Тюремний сторож ходить по сцені мірним кроком від одного кута до другого. Поза сценою гуркіт і метушня.

ІВАН (маячить): Почекайте! Не вбивайте ще мене. Який мій злочин?

СТОРОЖ (до себе): Вже тринадцять літ служу сторожем в сій тюрмі, а ще ні один арестант не викликав у мене такого прикрого вражіння, як сей нещасник. Єго стони і зойки трогають мене до глибини душі.

ІВАН: Моя жінко, моя дитино! Вже більше не будете голодувати. От вскорі принесу вам все, що лиш потрібне; все, все принесу...

СТОРОЖ: Гм, гм... Він знов зачинає про свою жінку та дитину... Нещасний ти, що ти вродив ся нуждарем. Всі проступники — нуждарі, а богачі — всі чесні. (В задумі похитує головою).

ІВАН (підносить голову, до сторожа): Підійди до мене, добрий чоловіче! Скажи мені, що значить ся метушня?... О так, я вже знаю. Мене засудили на смерть!... І

коли-ж те звершить ся?

СТОРОЖ: Мабуть ще нині.

ІВАН: Ще нині? Ще нині зроблять кінець мойому життю? Але я невинен! Невже на то не зважати-муть зовсім? А за що мають покутувати моя жінка та дитина? Хто ними заопікує ся? Ніхто, ніхто. Замість хліба в них кидати-муть каменем. Жінко! Твій чоловік вбив людину. Сину! Твого батька повісили за убийство...

СТОРОЖ: О скільки я чув, ти присуджений на смерть головню тому, що не хочеш виявити дійсного убийника. Чому ти єго не виявиш? Можеш ще спасти себе.

ІВАН: Так щож, хотьби я і спас своє життя? Чи тоді поможу що своїй жінці і дитині? О, ні, вони і тоді терпіти-муть голод і холод і нужду, а як умру, так є вже хтось, що буде за них старати ся. Але скажи мені, добрий чоловіче, чи допустять їх, аби зі мною побачили ся перед мою смертю?

СТОРОЖ: О, конечно. Кождий засуджений має право побачити ся зі своїми перед смертю. Мені здає ся, що по твоїх вже й післали. От вийду — погляну, може вони вже й прийшли (виходить).

ІВАН (сам): О, Боже, що я наробив? І пощо я тепер задаю я їм таку муку?... Але

як не тепер, так коли-ж? Може умерти, не прощавши ся з ними? Може вмерти, не пригорнувши свого сина до грудий?... От-ся думка затроює мені послідні хвилі моего життя... Так, вони повинні прийти! Я мушу їх бачити...

ЯКІВ (входить. До себе): Ох, щоби він не виявив мене в послідній хвилі!... (голосно) Іване мій друже!

ІВАН: Якове! Що ти тут робиш?

ЯКІВ: Я вдав з себе твого свояка, щоби попраццати ся з тобою... Ти знаєш, що я бажав тобі добра. Знаєш також, що коли-б ти мене виявив, то тим собі зовсім не можеш. А коли не виявиш, то я заопікую ся твоїм сином.

ІВАН: Якове! Я тебе не виявлю. Але знай, що як не подбаєш про мою жінку та дитину, то прокляте моє переслідувати буде тебе до смерти.

ЯКІВ: Клянуся, ще раз, що заступлю тебе. Але мені вже треба відходити Іване. Кріпи ся у послідній мінуті. Працай! (стискає ему руку і виходить).

СТОРОЖ (входить): Іване Правий! Твій син прийшов попраццати ся з тобою.

ІВАН: Мій син? Лиш син? А де моя жінка? О, знаю, вона вже й видіти не хо-

че мене — убийника... (спокійно). А де-ж хлопчина?

МИХАСЬ (вбігає): Тату, о, тату!
(Кидає ся перед Іваном на коліна).

ІВАН (рівночасно): О, Михасю, дитинко моя дорога!(обіймає его і дзвенить кайданами).

МИХАСЬ: Тату, А ви чому у кайданах? Що ви зробили?

ІВАН: Нічого, мій синку! Бодай ти повір мені, що я не винен... А чому матери нема?

МИХАСЬ (плачучи): Мама? Мама вже більше прийти не можуть.

ІВАН: Чому? Хора?

МИХАСЬ: Ні, тату. Вони довідали ся, що ви вбили чоловіка і пішли до ріки та втопили ся.

ІВАН (дико підскакує. Страшно): Що? Моя жінка утопила ся?... (Трагічно). О, радуй ся, радуй, ти милосерна суспільності! Дві жертви нараз приносить тобі твій раб... Глядіть люди! Ось лежить моя жінка, мов зівяла цвѣтка. З очий єї, що колись так любо сіяли, глядить тепер страшна смерть. Люди! Що ви зробилиби, як би так те, що вам найлюбійше, найкраще і найлучше, лежало споневіряне в поросі?... (Дико). Ех, коби я зміг обняти сеї сьвіт —

і на мак стерти сго з сго проклятими людь-
ми.... На жаль, я сего зробити не можу.
Мої руки сковані. І як ягня на заріз так і
мене поведуть на страчене.

СТОРОЖ (що доси зі зворушенем приглядав
ся, до публики): Ні я сего більше стерпіти не
можу. Пощо сеї хлопчина має тут мучи-
ти ся? (Витягає з кишені монету і подає Миха-
севи, що доси переляканими очима, клячучи, ди-
вив ся на батька). Ось тобі золота монета!
Побіжи в місто і купи собі децю. (Михась
несьміло бере гроші)

ІВАН (видирає монету з рук хлопця. Боже-
вільно): Гроші!!! Якою нечуваною силою
ви володієте. Глянь мос дитя! Лишаю тебе
у сьвітї, в яким гроші є богом. Для них по-
повняє ся розбої і всякі проступки. ....
(До публики) Що? Хто говорить, що я вбогий?
В мене гроші! Я багатїї. Падайте на ко-
ліна переді мною. У мене машини, у мене
гармати, щоби вас давити, держати в по-
корі! Що? Ви закладате юнії, організації,
щоби бороти ся з нами, капіталїстами? Ні!
Ви нічого не вдїєте. В нас оружє, рушницї,
гармати, кулемети і всі смертельні наряди.
В нас поліція, жовніри, Пінкертони. ....
.... До чорта сеї проклятий бог! (З цілої
сили кидає монету до землі). Ха-ха-ха! (Регоче-сь
божевільно і заточивши-сь паде на землю).

МИХАСЬ (кидає-сь до него): О, тату тату! Не вмирайте, або ні то й мене візьміть з собою.

ІВАН (поволи підносячи ся): Ні моє дитя! Я вже мушу вмрети, а ти... за тебе пожуристь ся вже наша чортівська суспільність.

Входить тихо піп.

СТОРОЖ: Іване Правий! Надходить твоя послідна мінута. Ось прийшов сьвященик помолити ся за твою душу.

ІВАН: Хто? Піп? Мені єго не треба.

ПІП: Покай ся, грішнику, бодай перед самою смертю. За кілька мінут станеш перед судом Всевишнього. . . . .

ІВАН (рукою дає знаки, щоби піп не говорив, а відтак кидає-сь до нього, і кричить): Проч!

СТОРОЖ: Іване Правий! Надходить твоя послідна мінута

Входять два полісмени.

СТОРОЖ: Ходім!

ІВАН (обнімає Михася): О, моя дитино!

МИХАСЬ (плаче): Тату, тату!

Полісмени розривають їх і тягнуть Івана до виходу.

Кінець.

Бібліотека „Новий Світ“

випустила до тепер ось такі
книжочки:

- Ч. 1. Червоний Кобзар, (збірник найкрасших ц.
робітничих пісень і поезій) . . . 10
Ч. 2. Е. Гуцайло: Кінець Світа 10
Ч. 3. Наш Прометей. З нагоди сотих уродин
Т. Шевченка. Збірка статей: З 5 образками. 15
Ч. 4. Червоний Кобзар, друга збірка найкрасших
робітничих пісень і поезій (з 3 образками) . 10
Ч. 5. Давид Едельштат — М. Подолянин: Амери-
канський Робітник. Сценічна картина з амери-
канського робітничого життя, в трох відслонах. 10

*

- Е. Гуцайло: * Чого хочуть соц.-демократи . . 10
Листи до писання: До Товариша, Родичів, знайо-
мих і т.п., з віршами прикрашені цв'їтами (12)35

Гроші і письма посилайте на адресу:

NOWYJ SWIT

Box 1051, Montreal, Que., Canada.

Книгарні і відпродуючі дістають значний
опуст.

Без грошей не посилася нікому.

Через бібліотеку „Новий Сьвіт”

можна замовляти бібліотеку „Доброї Новини”. До тепер вийшли такі книжочки. ц.

1. Хто з чого живе?	10
2. Чи є тепер панщина?	10
3. Як повстав сьвіт [З 13 образками]	10
4. Скритий ворог	5
5. В. Левинський: Що таке соціалізм?	8
6. Е. Гуцайло: Звідки взяв ся чоловік? [з 15 образ.]	15
7. К. Вільний: Вода в природі	5

Иньші виданя.

„Вставайте, кайдани порвіте!” Зб. статей в сотні роковини уродин Т. Шевченка [з 5 образками]	10
А. Луначарський: Великий народний поет (Т. Ш.)	20
Тристалітний ювелей панованя російських царів Романових (з 6 образками)	10
Лев Юркевич: Національна справа і робітництво	15
В. Левинський: Селянство і соціалдемократія	40
Кавтський: Соціяльна революція	20
Лясаль: про суть конституції	5
В. Виннеченко: Дочка жандарма	15
Робітничі пісні	5
Демократична республіка	5
Переписні листки: по	3
Робітничий і Гумористичний Календар 1913 р. по	15
Поодинокі числа „Доброї Новини”	10

Гроші і письма посилайте на адресу:

NOWYJ SWIT

Box 1051, Montreal, Que., Canada.

Книгарні і відпородуючі дістають значний опуст.

Без грошиї не посилас: ся нікому.

ЧИТАЙТЕ Й ШИРІТЬ!

„Робочий Народ“

орган української соц.-дем. в Канаді та Злучених Державах. Виходить щотижня, Річна предплата \$2.

„Робочий Народ” повинен мати кожний працюючий робітник і робітниця. Хочеш знати, як здобути красший лад на сьвіті, то читай все „Робочий Народ”.

Пишіть на адресу:

ROBOTCHYJ NAROD, Box 3658, St. B., WINNIPEG, MAN., CANADA.

„Добра Новина“

Просьвітно-наукова та суспільна часопись для робочого народу, з образками. Виходить два рази на місяць, 5. і 20. у Львові.

„Добра Новина” коштує на рік \$1. 50 ц.
Філія адм. для цілої Америки в Монтреалі Канада.

Адреса:

John Hnyda

Box 1051, Montreal, Que., CANADA.

„Кадило”,

найкрасший півмісячник для розвеселеня пригнетених душ. Хочете веселощів, жартів, з'їдлиої сатири то читайте Кадило. Коштує \$2 на рік.

Адреса:

KADYLO, Box 3542, Winnipeg, Man., Canada.